

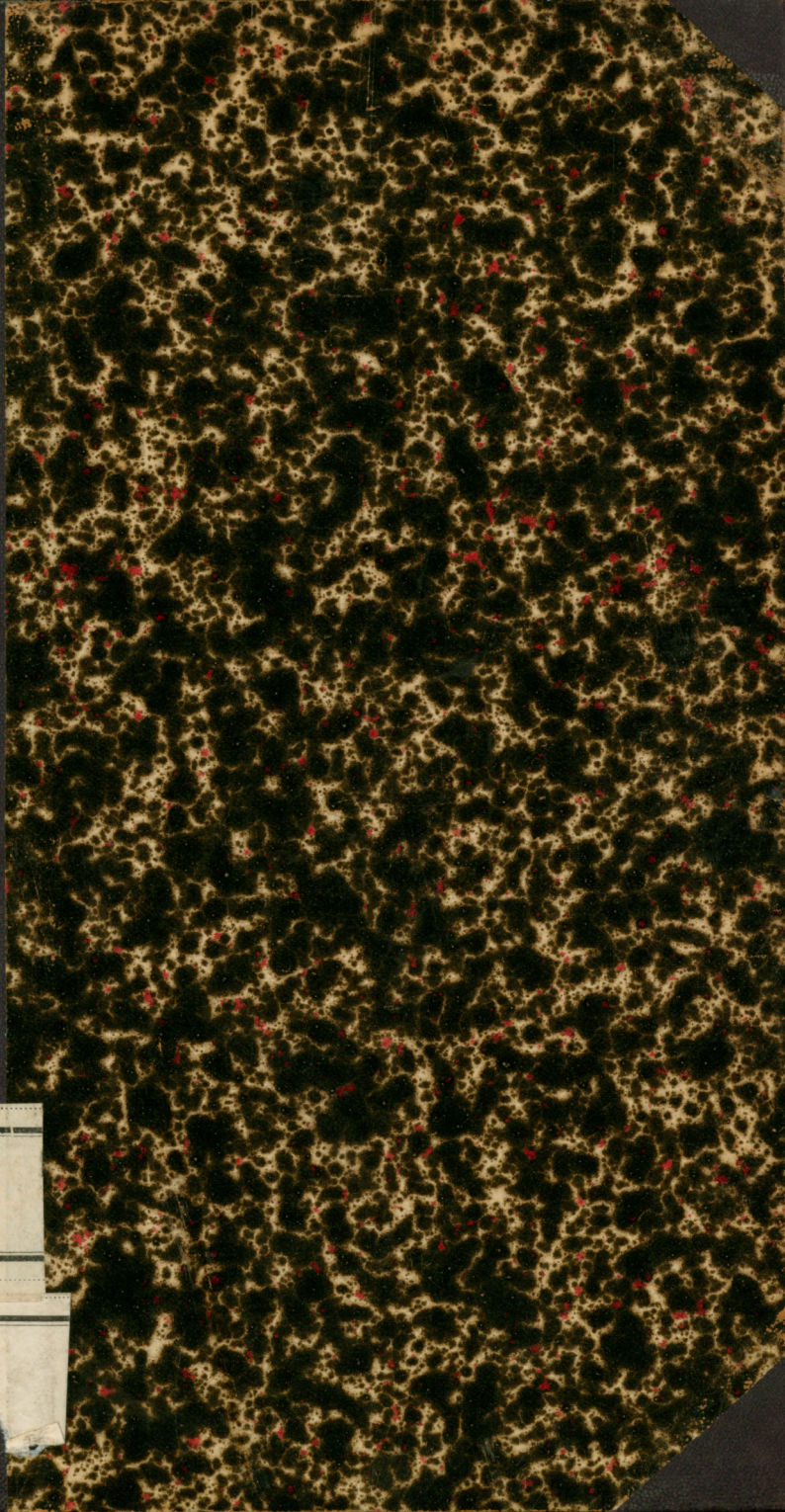
14

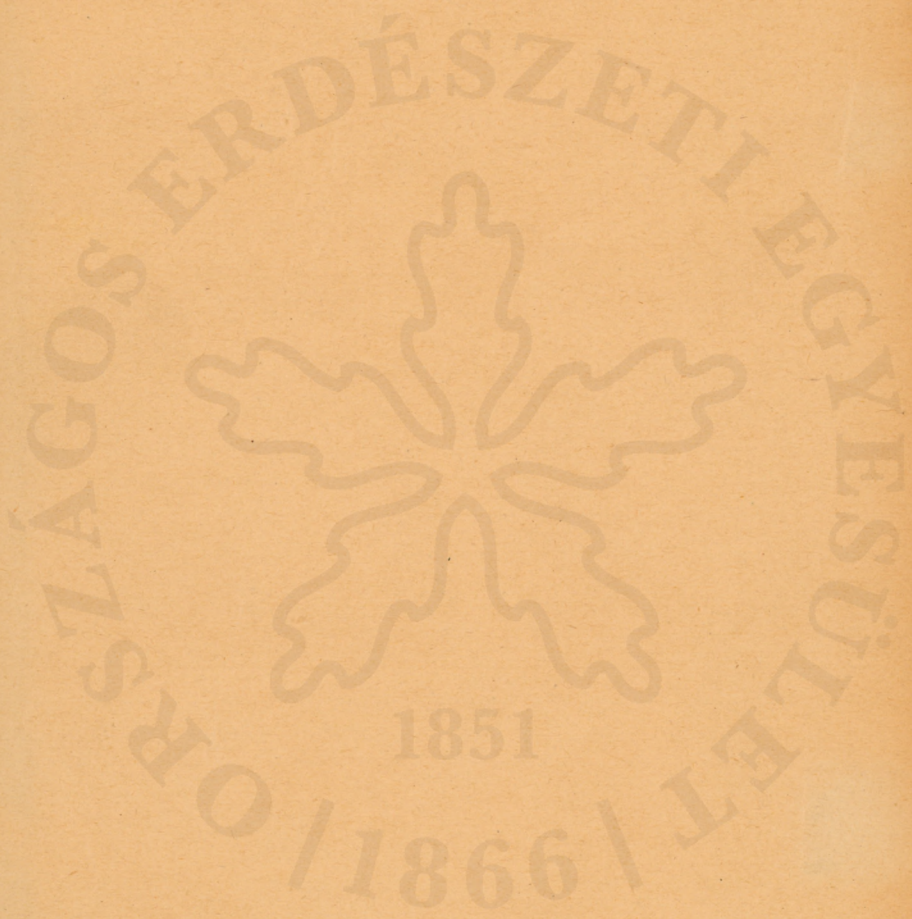
THE
LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY OF
TORONTO
14

14

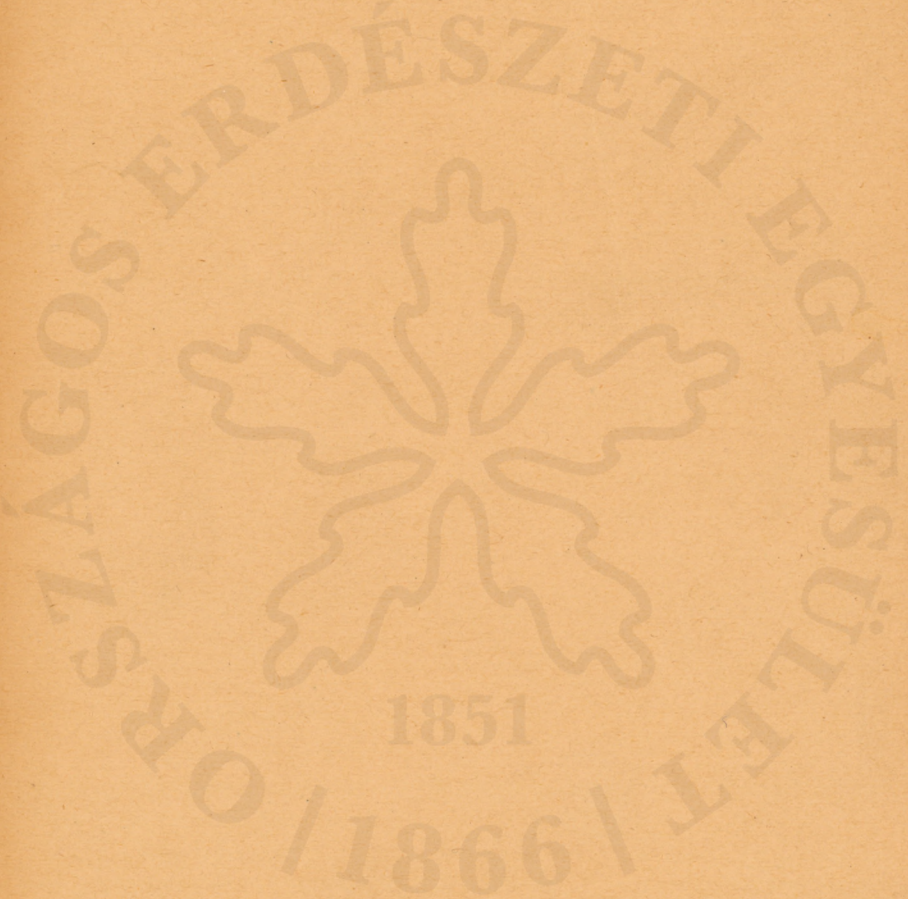

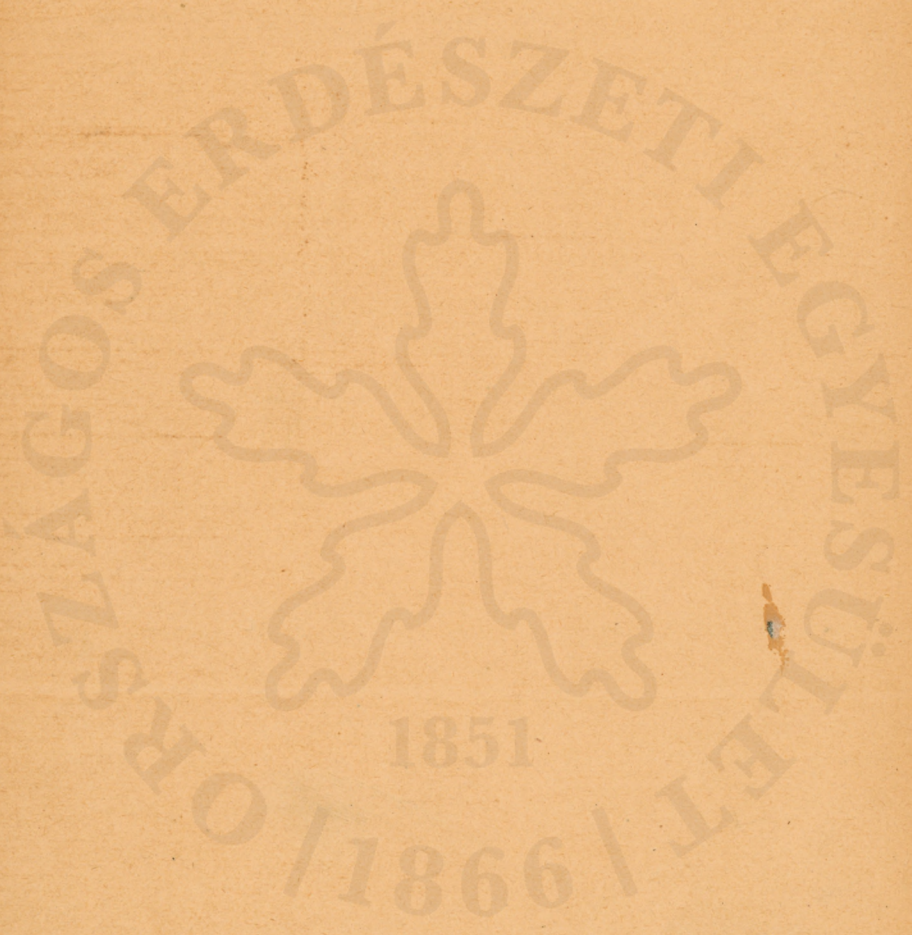
HK. 126.

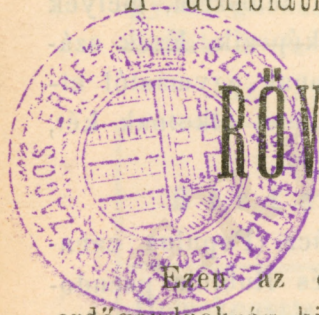
HK. 126.

MP/c/i - HK. 126.

A delibláti m. kir. erdőgondnokság

RÖVID LEIRÁSA.

A. h. 2140. sz.

Ezen az orsovai m. kir. erdőhivatalhoz tartozó erdőgondnokság kiterjed a delibláti homokpusztára és a Kubintól lefelé fekvő egész Palánkig terjedő dunaszigetekre.

Az erdőgondnokság Temesmegye kubini 's részben fehértemplomi járásában fekszik.

K i t e r j e d é s e.

B i r t o k	Terület kat. holdakban
1. Delibláti homokpuszta az 1874. évi kataszteri felmérés és az 1887. évi ideiglenes üzemterv szerint	50351.77
2. Dunaszigetek az 1887. évi külön üzemterv szerint	2645.80
3. Beltelek	2.70
4. Mramorak községtől per útján az erdőgondnoksághoz csatoltatott	1023.66
Összesen	54023.93
Ebből szőlőművelésre s részben egyéb gazdasági célokra átadatott a mai napig a delibláti homokpusztából	7261.78
Az erdőgondnokság jelenlegi területe tehát	46762.15

Az erdőgondnokság az orsovai m. kir. erdőbivatalnak van alárendelve. A homokpuszta s a dunaszigetek külön üzemterv szerint kezelendők. Előbbi egy üzemosztályból áll s 8 vágássorozatra van felosztva, melyek egyszersmind az erdővédkerületeket is képezik. Ezek számozott beosztási oszlophálózattal vannak egymástól elkülönítve. A szigetek egy erdővédkerületet alkotnak két, üzemosztályból állanak.

Tenyésztett főbb fánemek :

A homokpusztán a nyár és ákác (Populus canadensis, alba, pyramidalis argentea és Robinia pseudo-acacia) részben a bálványfa (Ailanthus glandulosa) tenyésztetik. Előfordul előbi telepítések folytán az erdei fenyő (Pinus silvestris); kisebb csoportokban a fekete fenyő (Pinus austriaca) gyéren az eperfa (Morus alba), a hárs (Tilia parvifolia) a nyír (Betula alba) és az éger (Alnus glutinosa). Sok a homokban a boróka (Juniperus communis,) mely itt igen buján nő s tetemes vastagságot (20—30 cmt.) ér el.

A szigeteken a törékeny fűz (Salix fragilis) a fehér és canadai nyár (Populus alba et canadensis), csoportosan a kocsányos tölgy (Quercus pedunculata) és a mezei szil (Ulmus campestris) fordul elő.

A meglevő területből :

Erdő	14267.20	kat.	hold
Teljesen begyepesedett terület	16001.88	"	"
Félig	10101.71	"	"
Nyílt futóhomok	6130.00	"	"
Egyéb terület	261.36	"	"
Összesen	46762.15	"	"

Évi hozamterülete a homokpusztának üzemterv szerint 599.85 kat. hold, a szigeteké 123.95 k. hold összesen 723.80 hold. A forda 20 évvel van megállapítva,

sarjerdőüzem. Megjegyzendő hogy az üzemterv szerint való kihasználás az utóbbi években több lényeges változást szenvedett a mennyiben szőlőművelésre s részben egyéb gazdasági célokra fentebb kimutatott területek adattak át és az átadások még egyre folynak.

Az 1895. évben tényleg kihasznált fahozamok :

Birtok	kemény		l á g y		Terület kat- holdak ban
	műfa	tüzifa	műfa	tüzifa	
	m ³		m ³		
Homokpuszta	40	512	3	732	41.00
Szigetek	34	151	—	903	12.00
Összesen	74	663	3	1635	53.00
Főösszeg 2375 m ³					

A kihasználás és értékesítés kizárólag bárczázás útján történik az árszabályban megállapított árak mellett.

Az erdőgondnokság 1895. évi mérlege :

Bevétel	frt	Kiadás	frt
Tüzi és épületfa eladásból . . .	2721	Személyi járandóságok . . .	4471
Legelőből . . .	8660	Erdőművelés . . .	8425
Erdői tisztásokból	567	Adó s közterhek	2710
Haszonbérletekből	5238	Összesen . . .	15606
Erdőkárokból tényleg befolyt . . .	710		
Összesen . . .	17896		
Ebből le a kiadás	15606		
Marad tiszta jövedelem	2290		

Megjegyzendő, hogy e csekély tiszta jövedelem

onnan cred, hogy az utolsó években ép a szőlőművelésre való átadások folytán igen kevés fát volt szabad eladni, s hogy a legjövedelmezőbb bérbirtokok, melyek az erdőgondnokság kezelése alatt érték el magasabb bérértéküket, a gazdaság kezelesébe adattak át, azonkívül hogy a futóhomok megkötésére szükséges nagymérvű erdősítési munkálatok még mindig folynak és szélfogók létesítésére eddigelé tetemes költségek fordítottak. Legujabban aszőlőművelésre szánt területek megvédésére szolgáló szélfogók további telepítése elmaradt; kitűnt ugyanis hogy nem nyújtják azt a védelmet, melyet tőlük kezdetben reméltek s hogy védelmük egyáltalában nincs arányban telepítési költségükhöz. A szélfogó hatása nem ér tovább mint fának circa négyszeres magassága.

A legeltetés a homokra nézve hátrányos s legjobb volna, ha egészen beszüntethető lenne. A marha körme a gyepek területekben is gyakran felvágja a lazább gyepréteget s számos kifuvás ez okra vezethető vissza, azonkívül a legelő marha a fiatal hajtásokat is rongálja. Mivel azonban a legeltetésből való bevétel évenként 5000 — 7000 forint s a vidéki lakosság nagyobb részének a marhatenyésztés a főfoglalkozása, annak teljes beszüntetése bajosan vihető keresztül. Különösen árvizek alkalmával mint ép az 1895. évben is volt, mindenfelől a feljebb fekvő kincstári komokterületre szorul a vidéki lakosság marhája, mivel a köröskörül mélyebben fekvő községek legelői el vannak árasztva.

Erdősítésekre itt a nyílt futóhomokban a hol csak lehet az ákác (Robinia pseudoacacia) használtatik; indokolt ez azért mert e fanem a homokban különösen a buczkákora kitűnően nő és értékes és keresett fát szolgáltat. Ha az ákác esemete nem elegendő, nyár használtatik fel dugványozva. Az erdei és feketefenyővel való

erdősítés az utóbbi években be lett szüntetve s csak legujabban ez évben használtatik ismét föl kis részben a fekete fenyő. Kifuvások durva homokos talajában az akác s a nyár is alig képes megélni, ily helyekre csak az erdei és fekete fenyő való. Még nedvesebb talajon, is inokoltabb az erdei fenyő telepítése mint a nyár, mivel jobb fát szolgáltat s szintén jól fejlődik. Ép így gyepes homokterületek erdősítésére, a melyben az itteni tapasztalatok szerint úgy az akác mint a nyár silányabban fejlődik ajánlatosabb a fekete és erdei fenyő.

A nyílt fulóhomokon itten használt s az erdőgondnokság által kiállított mintában kitüntetett erdősítés költségei holdanként 12 forint 90 krajczárt tesznek ki. Egy holdra 1600 akác csemete használtatik föl egy öles négyzetes hálóban.

1600 drb. akáccsemete kerülköltsége a csemetekertből való kiemeléssel együtt 2 frt 40 kr.,
szállítása az ültetés helyére — frt 30 kr.,
ültetése 400 drbra egy kézi napszám à 80 kr. 3 frt 20 kr.,
takaróanyag termelésére s a takarási munkára

5 kézi napszám à 80 kr. holdanként 4 frt — kr.,
a takaró anyagnak a helyszínre való szállítására holdanként egy fuvar napszám à 3 frt 3 frt — kr.,

összesen 12 frt 90 kr.

A takarás minden második csemetesor között történik, s a közbe eső sorokban fűvetés — ujabban csak hüvelyes csenkész (*festuca vaginata*) alkalmaztatik, mivel ez legjobban bevált. A takaróanyag circa $\frac{1}{2}$ —1 méter hosszúra termeltetik s a galyak a földre való fektetés után homokkal részben beszóratnak. A nyártakaróanyag ha friss állapotban használtatik föl, homokkal beszórván gyakran gyökereket ereszt s fává fejlődik a mi szintén előnyös a homok megkötésére.

Az erdőgondnokság vezetője a Delibláton lakó erdőgondnok, kinek kilencz erdőőr s négy erdőszolga van alárendelve.

Delibláti m. kir. erdőgondnokság.

1866. évi. A köznevelésügyi miniszternek a Pest köznevelési bizottság részéről
 a következőképen: A köznevelési bizottság a 1866. évi. köznevelési törvény
 1866. évi. A köznevelési bizottság a 1866. évi. köznevelési törvény
 1866. évi. A köznevelési bizottság a 1866. évi. köznevelési törvény

